XXVIII. évfolyam. 13. szám. Csütörtök, 1896. január 16.

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . . . 2 „ 50 „
Egy hóra . . . . . 1 „ — „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Zsigmond.
Kiadók: Hoffmann és Társa.

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beigtatásért 30 kr.

Világháború.

II.

Debreczen január. 16

(**R. A.**) A hármas-szövetség Európa békéjének megőrzését tüzte ki czélul. Ezt pedig csakis a védelmi állással érheti el nem a támadással. Már pedig a hármas-szövetség, különösen az utóbbi időben, mióta a vezérszerepet a németek ifju (mert tettei is igazolják fiatalságát) császárja vette kezébe, eltért eredeti álláspontjától.

Ehez hozzájárult még azon körülmény is, hogy a hármas-szövetség egyik faktora, Olaszország, olyan sulyos gazdasági válságba jutott, hogy kötelezettségének nem volt képes eleget tenni.

Még élénken emlékezünk vis za az elmult évre, midőn Oroszország haderejét s annak létszámát kénytelen volt redukálni, mivel az államháztartás egyenmérlege a tulságos magasra srófolt hadügyi előirányzatot nem birta el.

Kénytelen volt tehát, nehogy az államháztartás mérlege erősen megbillenjen, redukálni a hadügyi kiadásokat.

Ezt meg is tette a másik két szövetséges beleegyezésével, bár azok nem szivesen egyeztek is bele. De kénytelenek voltak vele, mivel ellenkező esetben a hármas-szövetség hitele, ereje nagyon megrendült volna.

Ezért ellenezte a német birodalmi gyülés a katonasági szolgálati éveknek kettőre való redukálását s ezért irtózik Ausztria is a fokozatos, de észrevétlen visszafejlesztéstől, melynek hasznosságát akár nyiltan, akár titokban mindenki belátja.

A hármas-szövetség másik két faktora felhasználja haderejét a béke biztositásán kivül arra is, hogy foglakoztatja azt részben s földet szerez magának. Olaszország Masszuát okkupálja, mig Németország közép- és dél-Afrikában igyekszik megvetni lábát.

Mind a két állam tulnépes és iparral kereskedelemmel foglalkozik s a gyarmatokban akar magának biztos kiviteli piaczot teremieni.

És ez helyes is, mivel ezáltal az állam jólétét mozditják elő.

Éppen ellenkezőleg áll ez nálunk, hol a hadsereget nem használjuk fel a békében, s a mellett gazdaságilag is függő helyzetben vagyunk.

Ezt a függést akarjuk mi önállóságra változtatni, midőn az önálló vámterületet követeljük. Anyagi biztositékra van szükségünk, hogy a rettenetesen megnőtt adóterheket elviselhessük.

A megindult mozgalom, mely hazánknak gazdasági függetlenségét czélozza, örömmel tölt el bennünket, s egyszersmind ama őszinte reményünknek ad helyet, hogy a gazdasági függetlenséget, ha már kivivtuk, nyomon követi a politikai függetlenség is.

Hogy a kormányhoz közel álló körök is csatlakoztak e közjogi sérelmeket orvoslandó követeléseinkhez, az bizonyitja, hogy elveink diadalába nem hiaba fektettük és fektetjük erős bizodalmunkat.

Ausztriávali közösségünk azonban komoly aggodalmakat ébreszt hennünk, mivel a kufár szomszédállam őszinteségében örökké kételkednünk kell.

Ausztria sohasem tekintett bennünket coordinált államnak, hanem csak subordinált tartománynak, melylyel szemben csak a saját számára biztositotta a gazdasági és politikai előnyöket, Külpolitika tekintetében nem vesz figyelembe bennünket, belpolitikánkba pedig nemcsak hogy beleavatkozik, hanem a kormány ujján annak olyan irányt szab, a mely az ő előnyére, nekünk pedig hátrányunkra van.

Ausztria politikája pedig senkivel szemben sem volt őszinte, mert az összbirodalom réme kisérte folyton, s annak élén a hagyományos osztrák szellemet hirdető férfiak, s nem egyszer magának a dynasztiának tagjai állottak.

A 67-iki kiegyezés megegyezésnek tekinthető csak s e megegyezés ugy hazánk politikai, mint gazdasági életének megbénitása volt.

A solferinói és königratzi vereségeknek árát velünk vétették meg, s a mi kárpótlást, ha ugyan annak vehető, Bosznia-Herczegovina okkupálásával szereztünk, azt is a vérünkkel, a mi áldozatkészségünkkel szerezte egyedül magának.

Azóta alakult meg az Európa békéje felett őrködő hármas szövetség, mely bennünket tolt előre folyton, mint a világbéke áldozatát.

Védelmeztük a békét, de nem fegyverrel, hanem véres verejtékkel.

És mi hasznunk van belőle?

Az, hogy örökös rettegésben kel élnünk a szövetségesek miatt, kikkel és minden tettükkel, legyen az helyes, avagy nem, szolidárisaknak kell lennünk.

És mi a hála?

Az, hogy a világháborunak, mely egyre kisért, harczvonalában állunk a szövetségesek előtt, agyon vagyunk terhelve adókkal, sőt a küzös hadügyi budget emelkedése miatt még a kvóta felemelését is kilátásba helyezte utóbb a drága, osztrák sógor.

A hármas szövetség pénzt és vért követel tőlünk, s ennek ellenében semmi előnyt sem nyujt, mivel az előnyöket Ausztria élvezi, mi pedig csak a hátrányokat érezzük.

Van ugyan kormányunk, mely befelé kormányoz, de kifelé őt kormányozzák. Létezése nem a mi, hanem Ausztriának, melynek szolgája lett, érdeke.

És ha csakugyan kitörne a rettegett világháboru, a mostani politikai viszonyok mellett lehetne-e reményünk arra, hogy diadal esetén a magunk részét, a dicsőséget kivéve, mit csak a magyar katona szerezhet, kivennénk?

Nem, mivel a háboruból csak egy gazdaságilag és politikailag független államnak lehet haszna.

A belügyminiszter törvényjavaslatai. A belügyminiszteriumban az általános közigazgatási reformra vonatkozó törvényjavaslatokon kivül eddig a betegápolási költségek behajtásáról, a gyógyszertári ügy szabályozásáról és végül az olcsó munkáslakok épitéséről szóló tjavaslatok is elkészültek, ugy hogy Perczel Dezső belügyminiszter ezeket is nemsokára leteszi a Ház asztalára.

Vámközösségi tárgyalások. Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszter tegnap d. u. 3 órakor Bécsbe utazott, hogy az osztrák földmivelésügyi miniszterrel megkezdje a vámközösségi kérdések tárczáját érdeklő részeinek tárgyalását. A minisztert Lipthay és Ottlik miniszteri tanácsosok kisérik. A tárgyalások első sorban az állategészségügyi egyezmény kérdését fogják tisztázni.

KÜLFÖLD.

Királyunk és Vilmos császár. Vilmos császár és Ferencz József közt az utolsó héten ismételt levélváltás folyt le, a melynek tartalmáról az a hir van elterjedve, hogy Ferencz József király valóban atyai tanácsainak sikerült elérnie azt, hogy a német császár egy formális baráti nyilatkozatra kész Angliairant, hogy ezáltal az ottani izgatott hangulat lecsendesedjék.

Thun gróf visszalépése. Thun gróf Csehország helytartója ez állásától, visszalépett A helytartó ez elhatározása, mint beszélik az ifju csehek támadásainak eredménye. Ezek már a legutóbbi parlamentáris ebéd alkalmával kifejtették legiletékesebb helyen, hogy Thunnak felmentése Csehországnak legvijálisabb érdeke volna. Röviden a parlementi ebéd után Thunnak az elbocsáttatása befejezett tény volt. Lobkovitz hg Prágából Bécsbe utazott, utazása a helytartókrizissel áll összefüggésben. Ámbár nem valószinű, hogy ő lesz Thun gróf utódja, mert Badeni gróf osztrák miniszterelnök nagy sulyt fektet arra, hogy ugy a németekkel, mint a csehekkel jó egyetértésben legyen. Lobkovitz herczeg kinevezése csak a cseheket elégitené ki. Helytartó jelöltekül emlittettek Stummer báró, Thun gróf eddigi helyettese és Poupuois gróf.

A király házasodik.

Debreczen, jan. 15.

Lapunk tegnapelőtti számában adtunk hirt arról, hogy Sándort, a kis szerb kiralyt, házasitják. És valóban ugy is lesz hogy a szerb nép közös óhaja fog nemsokára megvalósulni. Az Obrenovics és Petrovics dinasztiák immár végleg kibékültek s a kibékülést nemsokára egy szoros viszony megkötése fogja állandóvá tenni. A két szerb dinasztia azóta él ellenséges viszonyban egymással, mióta a szerb trónkövetelő, Karagyorgyevics Péter herczeg nőül vette Nikita fejedelem leányát, s igy maga a fejedelem is támogatta vejének a szerb trónra való törekvését.

Péter herczeg sógorságba került Mihály orosz nagyherczeggel és Leuchtenberg orosz herczeggel, a kik tudvalevőleg szintén a montenegrói fejedelmi családból nősültek, s ezek révén a czári családdal is rokonságba lépett. Ilyen előkelő rokoni összeköttetés után azt remélte Péter herczeg, hogy könnyü szerrel kivetheti a trónból Milán fejedelmet, s ő foglalja el a régi áhitott szerb trónt.

Csakhogy a szerb nép zöme, még akkor gyülölte a Karagyorgyevicseket, amiért azok meggyilkoltatták a legnépszerübb fejedelmöket, Mihályt. S a szerb államférfiak, nevezetesen Risztics János minden áron azon voltak, hogy az Obrenovics-dinasztiát fentartsák s a Karagyorgyevics mozgalmakat elfojtsák. Ez sikerült is nekik, sőt kivánták, hogy a hivatalos Oroszország, nevezetesen II. Sándor, később III. Sándor czár és kormányainak rokonszenvét is, akik állandó jóakaratukról biztositották az orosz érzelmü Milánt és hason érzelmü kormányait. Oroszország pénzzel s egyéb kedvezményekkel jutalmazta a szerbek rokonszenvét. Péter herczeg, nem mervén as orosz udvar felfogásával ellenkezni, csendben visszavonult apósának székvárosába Czettinjébe, hogy bevárja a reá nézve kedvezőbb idő elérkeztét.

Az alatt öcsese, Arzén herczeg, egy dusgazdag, többszörös milliomos Demidoff Sandonato herczeg leányát vette nőül és III. Sándor czár testőrtisztjévé avanzsirozott.

Arzén herczeg természetesen igyekezett bátyjának és terveinek hiveket szerezni, a mi sikerült is neki. Péter herczeg Szerbiában is toborzott hiveket Mihály metropolita, Pasics, Velimirovics, Tamsanovics és Gyája volt radikálispárti miniszterek személyében.

Ezek voltak a vezérek, s a Milán-ellenes összeesküvés, illetve álltalános felkelést szervezték 1883-ban, melynek czélja volt Milánt trónjától megfosztani és Karagyorgyevics Péter herczeget Szerbia királyává kiáltani ki.

Az éber Milán és az Obrenovicshoz hü katonaság elfojtotta a lázadást, sokakat főbelövetett, börtönbe vetett, a fent emlitettek pedig szökés által kerülték ki a biztos halált. Karagyorgyevics Péter herczeg csalódottan, hagyta el Zimonyt, a hol tartózkodott, hogy alkalmas pillanatban átmenjen Belgrádba s diesőségesen bevonul a konakhoz, szépen visszautazott Czettinjébe. Ugyanekkor meghalt neje, s a montenegrói fejedelmi család rokonszenve is kezdett irányában hidegülni.

Nikita fejedelem kezdte belátni, hogy vejéből már nem lesz Szerbia királya, s hiába való minden erőlködés. A fejedelem nem sokára összeveszett Péter herczeggel, mert ez követelte az igért 4 millió frank hozományt.

Nikita nem volt hajlandó vejének az igért hozományt kifizetni, hanem gyermekei részére, illetve azok neveltetésére hajlandónak igérkezett a 4 millió franknak évi kamatait kifizetni. A szerb trónkövetelő nem fogadta el apósának ezt az ajánlatát s fogta magát és végleg elköltözött Czettinjéből. Jelenleg Genfben lakik gyermekeivel. Nikita fejedelem ekkor másként kezdett gondolkozni.

Milán is, fia gyenge vállaira rakta az uralkodás sulyos gondját, s a politikai viszonyok teljesen megváltoztak. A két testvérnemzet, a montenegrói és szerb is belátta, hogy egymással, együtt kell haladniok az ősi tradiciók utján. A kibékülést óhajtotta a két nemzet, csakhogy az alkalom hiányzott. Nemsokára azonban ez is bekövetkezett III. Sándor czár halálával. A temetésen tudvalevőleg Nikita és Sándor király is személyesen részt vett.

A két szerb fejedelem sohasem látta még egymást s bár Sándor kiralynak, mint fiatalabbnak, lett volna illő előbb bemutatkozni, Nikita fejedelem kereste fel a fiatal Sándor királyt a kinek bemutatkozott. A félénk Sándor király elpirult, s később felkereste kiséretével lakásán Nikita fejedelmét, kinél tovább egy óránál időzött.

Nikita ekkor mindenről felvilágositotta Sándor királyt, sőt exkuzálta is magát, hogy Karagyorgyevicsok Péter utóbbi üzelmeiről, melyeket az Obrenovicsok ellen irányultak, mit sem tud, azokat nem támogatta a jelenben s a multban is csak annyiban, hogy óvatosságra intette vejét. Nikita megtagadott a szerb trónkövetelővel minden közösséget s biztositotta Sándor királyt, hogy ugy ő, valamint fejedelmi családja, a legőszintébb rokonszevvel viseltetik Sándor király irányában.

Nikita meg is hivta Sándort, hogy — mint ifjabb — látogassa meg Czettinjében. Sándor király a mult nyárra igérte látogatását, de Milán egyelőre lebeszélte őt erről. Bizonyos aggodalmai voltak: félt, hátha a Karagyorgyevicsék keze utóléri fiát.

Ez az aggodalom legutóbb teljesen eloszlott s maga Natália is sürgeti a látogatást, a mennyiben Milánnal együtt megállapodtak abban, hogy Sándor király kérje nőül Nikita fejedelem Xénia nevü leányát. Ez régi terve Milánnak, csakhogy Natália abban reménykedett, hogy valamelyik orosz herczegnőt fog sikerülniök Sándor részére megnyerni

Minthogy azonban Sándor korának megfelelő orosz herczegnő ez idő szerint nincs, a legfiatalabb Vladimir nagyherczeg leánya csak 13 éves, a többi 20 éven felüli, visszatértek Milán eredeti tervéhez. Sándor király e nősülésével a politikai viszonyok teljes megváltoztatását remélik Szerbiában. Ezzel az ország minden pártja meg lesz elégedve s a Karagyorgyevics-párt is meg fog hódolni Ezt a házasságot Oroszország is helyesli.

Ezredévi kiállitásunk.

Kiállitás a hó alatt. Csendben zajtalanul, de a multak iránti kegyelet és a jövőbe vetett hit ünnepies hangulatával léptük át Magyarország millennáris esztendejének küszöbét. Jégkéreg boritja a természetet, de a hó felett, Petőfi szavai szerint, »piros rózsa koszoruzza a telet.« Piros rózsája a kegyeletnek, a nemzeti öntudatnak és ezer év viszontagságái után a békés fejlődés és hatalmas lendület áhitatának.

Ünnepies hangulat szállja meg a tömegek szivet és mindenki érezi, hogy a reánk köszöntött uj esztendő a történelem ritka év-

---

A „DEBRECZEN" TARCZÁJA.

A nők barátja.

Szinmü öt felvonásban. Irta ifjabb Dumas Sándor. Forditotta Kürthy Emil. Először adták a debreczeni városi szinházban 1896. január hó 15-én.

A nagy szellemek közös sorsa, hogy — bár életükben is kitünnek az emberiség köznapi alakjai közül, — igazi értékük szerint csak holtuk után tudjuk őket méltányolni.

Még csak másfél hónapja, hogy a jelen század legnagyobb szivismerő-iroja, a kit az egész világ egyenlő joggal vall a magáénak; — csak másfél hónapja még, hogy Dumas fils örökre lehunyta a szemét. És ime, az ő szelleme már most is jobban világit, geniusza már most melegitőbb sugarakat araszt reánk, mint életének bármelyik korszakában.

Most hogy az egyéniség korlátozó bilincsei lehullottak a csodás hatalmu szellemről; ellenállhatatlanul érvényesül lelkünkben mind az a millió hatás, mely az ifjabb Dumas élő erőtől duzzadó darabjaiban lüktet és belőlük kiárad.

Ezt a hatást éreztük a tegnapi bemutatón is, a mely Dumasnak egy sajátságos sorsu és conceptióju darabját tárta elénk.

Azt mondtuk: »sajátságos sorsu darabját!«

És csakugyan a sorsa nagyon sajátságos ennek a darabnak.

Nem a nagy költő utolsó darabjai közül való. Mi hát az oka hogy nálunk még is csak most került bemutatóra?

Elmondjuk pár szóval.

»A Nők Barátja« 1864 márczius 4-én került először szinre Párisban, de néhány bemutató előadás utan teljesen lekerült a repertoirról s majdnem egészen feledésbe ment.

Nem példa nélküli sorsa a kiváló szellemi alkotásoknak s különösen minket, magyarokat közelebbről is érdekelhet, mert mi is láttunk ilyen redivivus darabokat, a melyek jóval irójuk halála után indultak hóditó körutra és igázták le egész nemzetünknek szivét — lelkét, s gyujtottak lángoló lelkesedést a kunyhóktól a palotákig mindenütt. Ugyan ez volt a sorsa »Bánk bán«-nak és az »Ember Tragédiája«-nak is.

De visszatérve a »Nők Barátja«-hoz 31 évi feledés után feltámadt a régóta szunnyadó darab s 1895 márczius 25 én ujra előadták a Comédie Française-ben, még pedig ez uttal oly óriási, olyan teljes sikerrel, a minővel csak a »Kaméliás Hölgy dicsekedhetett népszerüségének legverőfényesebb napjaiban.

Ez a sorsa, a külső története Dumas ezen darabjának, a melyet — azt hiszem — méltán nevezhetünk sajátságos sorsnak.

De nem csak a sorsa sajátságos ennek a darabnak, hanem a közönséges, a megszokott chablontból teljesen elüt a darabnak conceptiója is.

Ő nála nem a cselekvény a fő, hanem az eszme, a drámai gondolat. Azt mondhatjuk, hogy az ő darabjai tendentiosusak, irányzatosak s mindig valamely elvont philosophiai eszme, vagy társadalmi kérdés taglalását és megfejtését tüzik ki maguk elé czélul.

De ez a tendentia nem lóg ki durva lólábként a drámai köntös alól, nem töri össze a drámának finom müvü szerkezetét; nem válik sem rideg moralizáló értekezéssé, sem társadalmi röpiratté.

Nem. Mert nála az eszme maga fonjaszövi a maga számára müvészi kézzel és öntudattal a drámaiság legfinomabb, legértékesebb selyemszálaiból a teljesen megfelelő s a mellett hatásos sőt hóditó öltözetet.

Dumas moralista — a szónak a legnemesebb értelmében. Czélja mindig a tanitás, az elmélkedésre, az önvizsgálatra való inditás s darabjaiban éppen azért feltünően nagy helyet juttat a reflexionak: de mindezt olyan bámulatos müvészettel, a nyelvbeli előadás akkora hatalmával tudja végrehajtani, hogy a néző és hallgató közönség egyebet mint drámai alakokat, drámai motivumokat, drámai bonyodalmat s drámai megoldást a közvetlen szemlélet alapján nem lát, — nem veszen észre.

És most ideje volna már hozzá fognom a darab rövid summájának az elősorolásához. Ez azonban olyan rengeteg feladat, a melyre a siker reményével csak a Dumas éhoz hasonló nagy szellemek vállalkozhatnának. Az ő darabjainak tartalmát igazán csak az „egész mü" fejezi ki és senki sem nyerhet róluk tiszta képet, a ki az egyéni és közvetlen élvezés édes gyönyörével nem olvasta, vagy nem látta őket,

Ha mégis megkisértem, valamelyes képet rajzolni a darabról, bocsánatot kell kérnem előre is kedves olvasóimtól vakmerő vállalkozásomért.

fordulói közé tartozik. Ezer év nagy idő a nemzet életében és ritka az a nép, mely állami fennállását ily hosszu időre kiterjeszteni képes lett volna. Az ókor kulturnépei között Judaea, Persia, Phöniczia Hellas, Róma, egy sem érte meg fennállásának ezredik évét és az ujkori nemzetek között sincsen Európában egy sem, mely ugyanazon földrajzi határok keretében, ugyanazon állami szervezet mellett ősi alkotmányának eredetét, az uralkodó faj változatlan suprematiója mellett, ezer évre kiszámithatná.

Nagy népek és nagy birodalmak pusztultak el, mialatt a magyar válságos, nehéz viszonyok között, tatártól, töröktől, gyakran önkezétől is vérezve, hősi bátorsággal meg tudta védelmezni nemzeti önállóságának csaknem szakadatlanul ostromolt védő sánczait. A mostan élő leghatalmasabb nemzetek is ezer év előtt még alig léteztek; az orosz még adót fizetett a tatárnak, lengyelnek, Anglia még meg sem kezdte nemzeti alakulásának physiologiai proczesszusát; a franczia még nem állapitó ta meg állami határait, a német szét volt tagolva és az olasz nép századokon át a pápa világhatalma alá tartozott. Azok a népek pedig, melyek a magyarokkal együtt ezer év előtt léteztek, életviszonyaikban annyira elváltoztak, hogy rájok ismerni se lehet.

—

A lengyel fel van osztva, a bolgárt elnyelte a szlávság, a bajor és szász más földrajzi és jogi határok között él, mint azelőtt, Velencze hatalma teljesen alahanyatlott és Dalmáczia melléktartománynyá sülyedt. Csak a magyar faj tartotta magát és nem hódolt meg senkinek, aminthogy ő sem iparkodott soha magába olvasztani vagy leigázni más népet. A hódolt népek, mint azt Munkácsy Mihály honfoglalási képe is mutatja, szabadon és önérzetes megadással járultak a hóditó Árpád elé, hogy felajánlják neki földjüket, mert a hóditó hadvezér nem kivánt maga fölött látni rabszolgákat, csak alattvalókat. Talán jobb lett volna, ha századok beolvasztó politikája által Magyarországon is ugy, mint Fancziaországban, Angliában és Németországban történt az összes nemzetiségek egy egységes, egynyelvü nemzetté alakultak volna át de a magyar nép többre becsülte a szabadság független érzését, semhogy attól bárkit is megfosztani iparkodott volna.

Igy él ez a nép, csaknem minden fajrokonság nélkül, magára hagyatva immár ezer esztendő óta itt Európában és államfentartó tulajdonságainál fogva még sok száz év történelméből ki fogja venni a maga részét a jövőben is. Az isteni gondviselés különös kegyelme segitette eddig és tizedik szekulumában megifjuhodott ujra. Azért ifju vértől pezsgő lelkülettel méltó, hogy megünnepelje évezredének dicső emlékét és kettős arczczal, mint Janus, messze időkre visszapillantván, büszke önérzettel, és rendithetetlen bizodalommal előre is szegezze tekintetét, mely a multak emlékeiből a remény szállait szőheti tovább, a jelenkor fejlődésének ragyogó sugaraival.

Tizszázados kulturánk, hazai fejlődését és nemzetünk életképességét az emberi tevékenység minden terén, az országos ünnepélyek központját képező millennáris kiállitás lesz hivatva minden irányban kellő módon méltóan feltüntetni. A modern Magyarország életerős produktiv képességének bemutatása mellett, retrospektiv kiállitásunk a történelem rég letünt korszakait is fel fogja elevenitení. A régi éreklyék gyüjteménye, régi épületek, müemlékek, szobrok, képek, mükincsek, fegyverek, okmányok és mindenféle régi magyar emlékek összeállitása különös speczialitását fogják képezni ennek a szó szoros értelmében igazi nemzeti kiállitásnak, mely történelmi részének különös vonzereje által felülmulja az eddigi összes kiállitásokat, melyek eddig csaknem kizárólag az ipari haladás és nemzetgazdasági termelés versenyképességének igazolására szoritkoztak. A magyar nemzet örökös harczaiban és fentartásáért vivott küzdelmeiben sok becses emlék elpusztult, de annál becsesebbek és értékesebbek lesznek előttünk azok, melyek a hazafias kegyelet által az ország különféle vidékein számunkra eddig megőriztetteK.

A mi Magyarországon és hazánkra vonatkozólag külföldön regiség csak található, az mind össze van gyüjtve és vagy eredetiben, vagy hü másolatban müvészi utánzattal lesz látható a május 2-kán kezdődő és valószinüleg a késő őszi hónapokba nyuló kiállitáson, melyet előreláthatólag a külföldről is tömegesen fognak látogatni, Napról-napra érkeznek már az érdekes érdekesebb történelmi relquiák és az ipari czikkek szállitasa is már a jövő hóban megkezdődik. Az összes csoportok befejezték előkészitő munkálataikat. Eddig 16,000 kiállitónál több jelentkezett, mely az eddigi összes országos kiállitások jelentkezőinek számát messze tulhaladja.

Körülbelül **százötvenkétszáz** nagyobbszabásu és kisebb, de remekül kiállitott épület készen áll és ezek közt a történelmi főcsoport:

Vajda Hunyad **vára**, az ősrégi jáki templom és Mária Terézia korabeli renaissance épületjel, az ország faluja a magyar nemzetiség utczával, hol a magyarországi vidékek népélete lesz bemutatva, az óriási iparcsarnok, mezőgazdasági, gyáripari, tengerészeti, hadügyi, pénzügyi, közlekedési, közoktatási, bányászati, stb monumentális nagy épületek, a közegészségi, meteorologiai, borászati halászati, czukorgyára, tejgazdasági, malomipari. s száz más pavillon a hóval fedett fehér lepel alatt egy mesebeli város kiemelkedő pontjait képezik. A nagykörúton épült kiállitási város nemsokára be fog népeeedni a kiállitandó tárgyak sokaságával, ünneplő közönseg és külföldi látogatók seregeivel.

A **világ** minden tájairól, messze országokból, Amerikából, Indiából, Egyptomból, Olaszországból, Angliából, Franczia-, Német, Törökországból és a szomszédos keleti tartományokból egyre-másra jönnek a jelentések, konzulatusoktól, tárgyalotok ól, hatóságoktól, melyek tömeges és csoportos látogatasokat jelentenek.

Az érdeklődés a folytonos előkészülődésekkel együtt halad és mire a hó elolvad és a tavaszi enyhe szellő melegebben, Magyarország kiállitása a népek testvéries érintkezésének gyülhelyévé fog válni.

Magyarország ezeréves története sok ellenségel való küzdelmekkel van tele; az ezer év végén sok barátot fog szerezni nekünk az az ünnepi alkalom, hogy a külföld hazánk kulturális életképességéről a kiállitáson saját szemeivel fog meggyőződést szerezni szerezhetni.

De magunk is fogunk belőle tanulni és azért bizvást elvárjuk, hogy a kiallitás nemcsak dicsőségünket fogja emelni a külföld előtt, de hasznos iskolája is lesz mindazon törekvő elemeknek, melyek Magyarország jövőjét a komoly munka és nemzeti haladas biztos sikerétől várják és reménylik.

Fekete József.

A darabnak nem tartalma, hanem csak csontváza a következő.

Jane de Simrose ugy nőtt fel, hogy a házas élet igazi fogalmával merőben ismeretlen volt, a mikor Simrose urral egybekelt. Ő a házasságot csak a házastársak lelki egyesülésének képzelte, s midőn menyasszonyjük után Simrose ur belépett hozzá a törvényes férj jogaival, megrémülve: „halasztást kért a valóságtól“ — a mint Dumas klassikus körülirással kifejezi. A férj nem volt hajlandó ezt a halasztást megadni s házasságuk első hónapja végén megcsalta hajadon feleségét. A szüzies érzésü és gondolkozásu Jane ezen annyira fellázadt, hogy ott hagyta férjét, visszaköltözött anyjához és hogy kikerülje a férjével való találkozást, anyjával külföldre ment utazni.

Mi lehet az ilyen nőnek a sorsa?

Az, hogy szivében fel fog támadni a hajlandóság az első heves vérü, s barna arczbőrü férfi iránt, a ki emberölésre és öngyilkosságra kész szenvedélyével közeledik feléje; a ki szerelmi dolgokban kedveli a regényességet, a sétákat az ablak alatt, a rejtekben való várakozást s a féltékenykedési jeleneteket; a ki végre nem jobb a többinél, — csak ostobább.

A Jane utjába ez a végzetes alak De Monteger ur személyében akadt. És Jane a maga hiszékenységével és tapasztalatlanságával már-már zsákmányul esett volna, ha a gondviseles De Ryons ur személyében megmentésére nem siet.

Ez a de Ryons ur „a nők barátja“, a költő okoskodó és elmélkedő lelkének a drámai személyesitője, vagy philosophiai nyelven szólva: „a jó elve“ a darabban.

A nők barátjának a szellemi arczképe annyira az igazság hü vonásait mutatja, hogy létjogosultságát lehetetlen kétségbevonnunk, de idealis gondolkozásával és önzetlen cselekedeteivel annyira kiri ebből a mi mostani önző világunkból, hogy szinte szoktatni kellett magunkat ahhoz, hogy valóságában hihessünk.

»A nők barátja« maga Dumas, a ki a nőket tanulmányozza, mert csodálja, szereti őket és talán némi borzadálylyal tekinti rejtelmes voltukat. A ki könyörülettel van eltelve iránt, mert olyan gyöngék és mégis sujtja őket, mert annyi kárt tudnak tenni. A ki azt hiszi, hogy átlát rajtuk és akkor büszke; de nyomban rá érzi, hogy mégis csak kisiklanak a kezei közül és mosolyogva megadja magát.

De Ryons ur látja a veszélyt, a mely Janet fenyegeti, felismeri De Monteger ur leplezett czéljait és siet az ártatlanság oltalmára és kész Janet saját akarata ellenére is megmenteni és visszavezetni férje karjaiba, a ki megbánta ballépését s mivel nejénél nem remélhet bocsánatot, örökre el akarja hagyni Európát.

De Ryons eléri czélját, Jane maga adja ki az utat a féltékenykedésre hajlandó De Monteger urnak s midőn elkeseredésében De Ryons karjába akarja vetni magát: ez nemes lelkének egész őszinteségével tárja föl az ártatlan Jane előtt a helyzetet s rábirja, hogy kibéküljön férjével.

Ime ez a száraz, a merev csontváz, a melyet Dumas az előtest rugalmas izomzatával, bájos mozgásával tett hóditó szépségüvé.

* * *

Az előadás a legjobbak közül való volt, a miket ambitiósus és tehetséges drámai müvészeink ebben a saisonban produkáltak.

Tapolczay, (De Ryons), mert övé az est sikeréből az oroszlán rész, bámulatos munkát (még physikai értelemben is) végzett s remek alakitásban mutatta be azt a szeretetre méltó alakot, a melybe a költő saját lelkét lehelte bele.

Mellette Cserny Berta tündökölt Janenek helyesen ábrázolt szerepében.

K. Szeremy Gizellának nem jutott olyan szerep, a melyben az ő csodás drámai erejét alkalma lett volna ragyogtatni, de Leverdetné asszony alakját is kitünően mutatta be.

Klenovics ma este szokatlanul hideg, merev volt és feszesen mozgott a nem rászabott szerepben.

Bogyó Ilonka Heckendorf kisasszony szerepében jól megállta helyét s különösen az a jelenete, a mikor megkérte De Ryons ur kezét: teljesen sikerült volt.

Krémer mint mindig most is sikerült kabinetképet rajzolt Leverdet urról, a szarvakkal ékeskedő akadémikusról.

Szathmáryról örömmel jegyezzük meg, hogy igen discretül és szeretetreméltóan viselte magát De Simrose ur rövid, de fontos szerepében.

A többiek is jól játszottak.

A darabot ma este ismétlik, remélhetőleg zsufolt ház előtt.

Grotius.

Meghivás.

Tisztelettel kérjük pártunk nagy választmányának összes tagjait, hogy f. hó 19-én, vasárnap d. u. 2 és fél órakor a függetlenségi-kör helyiségében tartandó választmányi ülésen rendkivül fontos és sürgős ügyek tárgyalására teljes számban megjelenni méltóztassanak.

A nagy választmány ülése után közgyülés lesz, a melyre pártunk minden tagját tisztelettel meghivja.

Debreczen, 1896. január 16.

Az elnökség.

Ujdonságok.

Csizmadia társulat bálja.

(Saját tudósitónktól.)

Debreczen, január 16.

Szinte a tavaszt, a forró nyarat éreztük tegnap a »Korona« disztermében, hol a legszebb lányok, a legkedvesebb menyecskék parázsszemük nézésével késztették hódolatra a legénysziveket. A diszterem zsufolásig megtelt Debreczen városának szebbnél-szebb leányaival, ugy hogy valóban elmondhatjuk azt, hogy bálon aligha láttunk ilyen sok szép leánykát, mint a csizmadia társulat bálján tegnap.

A tánczmulatság ugy erkölcsileg, mint anyagilag is kitünően sikerült. Este 8 órakor már zsufolásig megtelt a tánczterem s vigan folyt a táncz hajnalig. A talpalávalót Veres Tóni elsőrendü zenekara szolgálta s fáradhatatlan huzta a szebbnél-szebb nótákat, a ropogós csárdásokat.

A körmagyart körülbelől százhusz pár tánczolta. Gyönyörüség volt nézni a régi, jó idökre emlékeztető magyar tánczot, melyet manapság már — sajnos — Debreczenen kivül alig tánczolnak. Mikor a zene andalgó volt, a táncz sima, majd a szilajabbnál délczeg tüzes, de precziz és diskrét. A szabályos mozdulatok, az ütemes lépések, az egyszerü-keresetlen változatok valóságos néma képletté alakitja a körmagyart, melyben a mozdulatok az egyszerü ábrándtól az enyelgőig a szerelmi vallomások minden fázisán keresztül viszik a tánczoló párokat.

Hajdan a fejedelmek termeiben, is otthonos volt e táncz, mig ma már csaknem elfelejtették. Feltétlen dicséretet érdemel tehát a csizmadia társulat tegnapi tánczmulatságának rendezősége, hogy a mulatságot a mostan divatozó nemzetközi jellegtől eltérőleg igazán magyarrá tette.

Szünet közben elevenedett meg csak igazában a terem. A sétáló párok hullámztak fel s alá, s a zsibongás egy eleven potpuri melodiájába olvadt össze.

Éjfélkor egy órai szünetet tartottak, s azután folytatták fesztelenül, kedélyesen a mulatságot.

A mulatságon Debreczen város előkelő polgárai nagy számmal jelentek meg; ott láttuk a függetlenségi párt vezérférfiait, igy Rigó Ferencz pártelnök, Kertész János Sz. Szabó László, a függetlenségi párt alelnökei, B. Nagy János a függetlenségi kör elnöke, Kertész Mihály, Pongó Lajos, s a párt eljárói közül számosan.

A diszes hölgykoszoruból a köve kező névsort, mely azonban korántsem teljes, állitotta össze tudósitónk:

Asszonyok: Pongó Lajosné, Kurucz Miklósné, Nagy Jánosné, Sallai Sámuelné, Pásztor Józsefné, Kovács Józsefné, Tóth Jánosné, László Jánosné, Harsányi Gáborné, Nagy Józsefné, Luczi Jánosné, Petneházi Jánosné, K. Nagy Józsefné, Kiss Peterné, Bogdány Imréné, Nagy Lajosné, Babász Sándorné, Kapla Józsefné, Hadházi Gyuláné, Faragó Józsefné, Koszorus Józsefné, Szabó Sándorné, Bereczky Istvánné, Mikó Józsefné, Imre Mihályné, Nagy Jánosné, Nagy Lajosné, Kumercz Miklósné, Gabor Józsefné, Ércz Sándorné, Borján Jánosné, özv. Veres Istvánné, Magyar Károlyné, Máté Józsefné, Csizmadia Jánosné, Bartha Jánosné, Erdey Józsefné, Kun Miklósné, Imre Jánosné, Kiss Lajosné, Zöld Istvánné, Tóth Ferenczné, Szőke Dánielné, Nagy Józsefné, Pásztor Józsefné, Tóth Imréné Bokrosi Jánosné, Balog Sándorné, Molnár Peterné, Ungvári Gáborné, Nagy Ferenczné Püspöki Sándorné, Nagy Károlyné, Nagy Lajosné, Bakonszegi Imréné, Demjén Jánosne, Piros Sándorné . . .

Leányok: Nagy Rózsika, Kiss Róza, Szakál Juliska, Molnár Esztike, Kardos Juliska, Faragó Juliska, Hadházy Zsuzsi, Rácz Mariska, Szabó Esztike, Szentesi Juliska, Mester Rózsika, Sapi Zsuzsika, Egri Ilona és Esztike, Fajgerle Irma, Bányai Esztike, Szabó Juliska, Nagy Esztike, Csizmadiai Juliska, Nagy Juliska, Kurner Esztike, Nagy Róza, Nagy Ilka, Sáfrán Róza, Jámbor Juliska, Nagy Zsuzsika, Püspöki Juliska, Elek Róza, Szőke Mariska, Kiss Mariska, Uri Róza Imre Zsuzsika, Szabó Esztike, Pető Mariska, Pósalaki nővérek, Mikó Juliska és Esztike, Petneházy nővérek, Bányai Esztike, Elek Ágnes, Ungvári Róza, Szőke Juliska, Nagy Róza, Szabó Juliska, Nagy Esztike, Kiss Mariska, Botos Róza, Nagy Juliska, Zöld Róza, Balog Juliska, Mindszenti Róza, Fagger Irma, Nagy Zsuzsika, Harsányi Esztike, Nagy Juliska, Kocsis Jolán, Cseresznyés Jolán, Dalmi Zsuzsika, stb.

* **Számonkérőszék.** A mult év utolsó felérol, elmaradt számonkérőszék ülését folyó hó 31-én tartja meg gróf Dégenfeld József főispán. Igy is kevés azaz évenkinti két számonkérőszéki ülés s ha még ezt is elhagyják, akkor furcsán fogunk kinézni.

* **Sertésvész Kőbányán.** Kőbányán »a száj- és körömfájás néhány akolban ujra fellépett.« A betegség ig n enyhe lefolyásu, az állatokat igen kevéssé altorálja és néhány nap alatt kigyógyulnak a bajból. A földmüvelésügyi miniszter azon czélból, hogy a betegség elhurczolását megakadályozza, a sertéseknek szabad forgalomba vitetét a kőbányai piaczról megtiltotte és csak levágásra enged onnan sertéseket elszállitatyil E korlátozás a piaczra nézve most jelentőséggel az okből nem bir, mert ott kivitelre alkalmas, kész sertés alig van. A végre pedig, hogy a betegség mielőbb megszüntethető legyen, a földmivelésügyi miniszter az eddigi 10 napi helyben való megfigyelési időt »20 napra emelte fel,« továbbá intézkedett az iránt, hogy az ugynevezett szedett és vásári sertéseket, melyek a betegségek behurczolása tekintetében a legveszélyesebbek, »Kőbányán egy külön e czélra kijelölt szállásban helyezzék el, el, hol azokat méltányosan megállapitott dijak mellett lehet értékesitésükig tartani. E rendelet hatálya január honap 20-tól kezdődik. Ime tehát hivatalosan is kénytelenek bevallani, hogy »Kőbányán ujra fellépett a sertésvész«. És bármnit vonakodtak az annyira perhorreskált mngfigyelő telepeket is létesiteni. Az persze külön méltánylandó bölcsesség, hogy e telep az »inficiált kőbányai területen van.«

* **Megkerült ékszerrabló.** Emlitettük volt nehány nap előtt, hogy Fülkey Kálmán csapó-utczai ékszerüzletébe egy tolvaj behatolt és onnan, a káros bevallása szerint, mintegy ezer forint ára fülbevalót, óralánczot, gyürüket elemelt. Ez a tolvaj az éjjel Goldberger Mór csavargó személyében megkerült. A rendőrség e gyanus alakot már régebben figyelemmel kisérte, s az éjjel Jenei Imre 68 sz. és Menyhárt Márton 32 sz. rendőrök Burgundia utczán el is fogták Goldbergert, mivel mikor felé közeledtek, az rzsszat sejtvén, meg akart ugrani. A központon az éjjeles Eismann Ignácz p. biztos megmotózta Goldbergert és a keresett aranynemüek közül csakugyan megtalált nálanehányat. A többin már tulaeott, vagy ami még valószinübb czinkostársaival megosztotta. A vizsgálat szálai furcsán szövednek, melyeket ügyesen fejt tovább Szentpétery Ferencz I-ső kerületi r. fogalmazó.

* **A magántisztviselők orsz. nyugdijegyesületének** előttünk fekvő jelentése tanuságot tesz arról, hogy e nemesczélu intezmény évről-évre gyarapszik. Az egyesület vezetősége azonban az eddig elért sikerekkel nem elégszik meg, hanem most azon fáradozik, hogy főképpen a vidéki magántisztviselőket bevonja kötelékébe, mihez képest czélba vette, hogy az ország minden nagyobb vidéki városában egyesületi választmányt létesit. Az egyesület igazgatósága, hogy ama félreértést, mely szerint az egyesületnek csakis irodai alkalmazottak lehetnek tagjai, eloszlassa, vidéki választmányai utján felhivja a kereskedelmi alkalmazottak figyelmét arra, hogy alapszabályai az irodai és üzleti alkalmazottak között különbséget nem tesznek, vagyis az egyesületnek tagja lehet kerelkedelmi alkalmazott, akit a kereskedelmi törvény értelmezése szerint e megnevezés megilleti.

* **Büntetés elől a halálba.** Dr. Szentpály Béni IV. kerületi orvos ma délben jelentette az I-ső kerületi kapitányságnak, hogy Szabó András csapó-kerti lakásán ma hajnalban a padláson felakasztotta magát a gerendára és mire észrevették meghalt. Nagy Imre p. biztos rögtön a tett szinhelyére sietett, hol kihallgatta az öngyilkos feleségét. Az asszony bsupán annyit tudott mondani, hogy nem vette észée férjén azt, hogy az öngyilkosság eszméjével foglalkoyott voln,a Egy párszor emlegette ugzan, hogy fél a büntetéstől. Szabó András ugyanis a csapó-utczai hagymás szekereknél, mint sátorőrző volt éjjeleőkint alkalmazásban, mely hivatalát is ugy használta fel, hogy egy-egy zsák hagymát, zellert stb. mikor csak szerét tehette — elemet. Most aztán pár nap előtt a vásár alkalmával rajta vezztett a — lopáson és a két rendőr, a kik megcsipték, bekisérték. Miután azonban bejelentett lakása volt, a rendőrség szabadon bocsátotta. Ügyét aztán áttették a kir. ügyészséghez. Igy tehát valószinü, hogy a büntetéstől való féltében követte el a boldogtalan az öngyilkosságot. Holttestét beszállitották a közkórházba, hol fel fogják bonczolni.

* **Polgármester kongresszus Budapesten.** A fővános kiállitási biyottságnaák legutóbbi ülésén az az érdekes terv merült fel, hogy milleniumi kiállitás amaz idejére, mikor a hódoló diszmenet a király előtt elvonul a »főváros hivja meg vendégeiül az összes európai fő és nagyvárosok polgármesterdit'« Gerlóczy alpolgármester elnöklete alatt tegnap ez ügzben bizalmas értekezletet tartottak a kiállitási nagybizottság tagjai. Az értekezlet örömmel vette tudomásél, hogy a főváros meghivását az eddigi értesülések szerint szivesen fogadják el a polgármesterek. Az értekezlet hosszu eszmeesere után szükebbkörü albiyottságot küldött ki, hogy ez a kongresszus tárgyábao konkrét javaslatot tegyen azt mielőbb terjeszsze a bizottság elé

* **A városi költségvetés.** Tegnap küldötte le a belügyminiszter Debreczen város közönsége folyó 1896 évi háztartásának költségelőirányzatát olyan megjegyzések és utasitások kapcsán, a melyek folytán uj közgyülési tárgyalás és uj határozathozatal vállik szükségessé. A költségelőiranyzata a belügyminiszter a következő megjegyzéseket tette. A pol-

gári failletmény váltságárainak 9 frttól 6 frt 62 krra történt leszállitásával előállott hiány-többletnek a legelőadó hátralékból való fedezést nem hagyta jóvá, hanem az esetre ha a város város válságát leszállitása mellett megmaradna, a hiány fedezésére pótadó kivételét rendelte el. Ezenkivül igazolást kér a miniszter a több személyi kiadásra, a gyámpénztári tartalékalapra és a vágóhid jövedelmeire nézve s egyben felhivja a város törvényhatóságát, hogy a költségvetést dolgozza át és jóváhagyás végett terjessze fel. — Egyuttal a világitási községi adó helyet pótló és ipariskolai nyugdij alapokra nézve felvilágositásokat kiván, mig a többi alapitványi pénztárak költségvetését jóváhagyta. Végül ajánlja, hogy a kórházi épitési és betegápolási alapok, melyek kamatjövedelmei a házipénztárba folynak, a házipénztár részéről átvétetvén, értékpapirekban

A dunántuli ev. ref. püspökválasztás. A dunántuli ref. egyházkerületben megejtett püspökválasztás eredménye tegnap dőlt el. A szavazatokat tartalmazó leveleket Tisza Kálmán, az egykerület világi elnökének lakásán tegnap bontotta fel a kiküldött bizottság, melynek tagjai voltak: Nyári br., a barsi ref. egyházmegye gondnoka, Tatay Imre fehérvári, Veres E. bucsi, Dózsa József tatai, Juhász Pál nagysallói ref. lelkészek, továbbá Eötvös Károly és Bóné Géza. — A szavazatok összeszámolását reggel 9 órakor kezdték meg. Az eredményt d. u. 2 órakor hirdették ki. A szavazás nem vezetett eredményre, mert egyik jelölt sem kapott abszolut többséget. Antal Gábor ácsi ref. lelkész kapott 112, Czike Lajos szönyi lelkész 68, Vályi Lajos perbetei ref. lelkész 50, Körmendy Sándor hedrahelyi ref. lelkész 37 szavazatot kapott. E szerint Antal Gábor és Czike Lajos között uj választás lesz febr. havában.

A mezőgazdasági statisztikai összeirást II.-Böszörményben a felülvizsgálattal együtt befejezték. Földbirtok 56,778 kath. hold és öll négyszögöl. Szarvasmarha 3405 drb. Ló 4651 drb. Szamár 12 drb Kecske 106 drb. Sertés 13.636 drb. 6uh 5375 drb. Baromfi. (tyuk, liba, rucza, pulyka együtt) 16361 drb Méhkas 627 drb.

* **Csalás czegjelzéssel.** Furfangos csalást követett el egy debreczeni kereskedő czég, a melyre most a rendőrség egy feljelentés következtében rájött és kikutatta annak a történetét. A kutatásnak a következő eredménye lett: kiderült, hogy azon czég néhány nappal ezelőtt a vasuti állomásnál egy csomagot adott fel, melyért 25 koronát kellett fizetnie. A czég alkalmazottja a 25 koronát egy becsomagolt papirban adta át, a mint a pénzt már szokás a kereskedőknél becsomagolni; a papiron kivül látható volt az illető czég pecsétjének jelzése és rá volt irva a benne levő összeg menynyisége, t. i. 25 korona. A vasuti pénztárnok a legjobb lelkiismerettel olvasás nélkül átvette az összeget, melyet aztán másnap egy másik embernek fizetett ki, természetesen szintén 25 korona fejében. Ki tudja, hány ember kezén ment keresztül a becsomagolt pénzösszeg, mig ma aztán eszébe jutott Kuczik helybeli gazdálkodónak, kinek kezéhez tegnap este érkezett meg az összeg, hogy megolvassa a pénzt. Nagy csodálkozására azonban csak tiz filléreseket talált a csomagban. Rögtön jelentést tett a csalásról a II. kerületi r. kapitányságnál, mely a czég főnökét kihallgatja. Hogy csalás esete forog fenn, onnan tudható bizonyosan, mivel a tiz filléresek vastag papirba voltak becsomagolva, és körülbelül ugy, hogy a szélessége megfelelt a koronáknak, továbbá nehéz, kemény papiros volt, hogy semmiféle puhaság észrevehető ne legyen, sőt annyira elővigyázó volt az illető csaló, hogy még a fillérek sulya is megfelelt 25 korona sulyának. Világosan látszik az, hogy itt csalás forog fenn és tekintetbe véve azt, hogy nem lehet tudni, vajjon az illető czég mas irányban nem bocsátott-e forgalomba ilyen csomagokat, a rendőrség a legerélyesebb intézkedéseket fogja foganatositani. Az azonban meglehet, hogy nem maga a czég követte el a furfangos csalást, hanem valamelyik alkalmazottja. A czég nevét a folyamatban levő vizsgálatra való tekintettel elhallgatjuk.

A Margit-fürdő személyzetének tánczestélye. A Margit-fürdő személyzete 1896. Február 1 én szombaton a Margit-fürdő diszterében szegény gyermekek felruházására jótékonyczélu tánczestélyt tart, Belépti dij személyenként 1 korona. Kezdete 8 órakor. Kéretnek a hölgyek a tánczrendet a pénztárnál átvenni. Felülfizetések tekintettel a jótékony czélra, köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Zenész Kiss Gyula zenekara.

* **Elveszett** egy pénztárcza, melyben különböző iratok voltak, a melyek a megtalálóra semmi értékkel nem birnak. Kéretik a szives megtaláló 10 frt jutalom mellett a pénztárczát kiadóhivatalunkban átadni.

Szerelmesek monológjai.

Irta: **Vértesy Gyula.**

A diák.

Magolja a német nyelvtant:

. . . Folyók, tavak, hegyek és népek nevei, valamint a hímnemü és nőnemü országnevek is rendesen ugy ejtegettetnek, mint más köznevek. Folyók, tavak, hegyek és népek nevei, valamint a nőnemü . . . Nőnemü? Édes istenem, nőnemü országnevek! Vannak persze más nevek is, más nőnemü nevek! Matild kisasszony, oh miért is jut ön most az eszembe! Most már vége a tanulásnak! Pedig holnap biztosan kihivnak felelni. És én biztosan nem fogok tudni semmit sem! Oh ezek a nyomorult nőnemü országnevek! Bizony isten ezek nélkül ma nem jutott volna az eszembe Matild neve! Ez az édes, aranyos nőnemü név. Lehető legbi tosabban tudom, hogy holnap! szekundát fogok csipni a németből és mégis igazán mondom, hogy ez a biztos tudat nem bánt egy csepet sem! Bánom is én a szekundát! Csak reá gondolhassak erre a bájos angyalra!

Matild! Matild! A tavalyi gimnázium bálon láttam őt először. Fehér ruhájában, fekete hajában a fehér szegfükkel, olyan volt, mint egy angyal! Mikor bemutattak neki, akkor épp a valczer következett. Nyomorult valczerje, akkor még nem tudtam dreischrittre táncolni, ő meg ugy akarta. Kijöttünk a taktusból a terem közepén, én vinni akartam tovább taktus nélkül, letapostam a lábat, ő felsikoltott s azt mondta: ügyetlen, azzal ott hagyott magamra a luszter alatt, a terem közepén. . .

Oh ha tudta volna, hogy mi volt az oka az én ügyetlenségemnek! Hogy a taktusból sohse jöttem volna ki, ha nem éppen akkor akartam volna neki szerelmet vallani!

Akartam? Meg most is csak akarok! Pedig mi yen szépen tudok én ő hozzá beszélni, ilyenkor, mikor nincs itt s csak ide képzelem magam mellé, az üres székre!

— Drága Matildom! Szivemben csak egy érzemény él, mióta az ön ragyogó szempárának — nem, szemparjának, de igy se jó; talán páros szemének, oh, páros szem! — két szemének, igen, igen, az ön ragyonó két szemének . . . (sietve) csak egy érzemény él, mióta az ön ragyogó két szemének (lassabban) igen, két szemének rabja lettem.

Rab, az vagyok, kalitka és láncz nélkül. (De tartanak a kalitkában rabokat? Hogyne, rabmadarakat! És miért ne lehetnék én madár!) Rab vagyok, kalitka és láncz nélkül, itt vergődöm ön előtt, epedve szerelmi lázban, a sziv gyötrő kinjaiban s mint a vándor a Szaharán egy cseppnyi vizet, ugy szomjazom én az ön ajkairól a boldogitó vallomást. Matild kisasszony, drága Matild kisasszony, szeressen!

(Letérdel, majd dühösen veri le a nadrágjáról a port.)

Milyen ostoba is vagyok! Hogy belejöttem a vallomásba! Azt hittem, hogy itt van!

Bezzeg, ha itt lenne, egy szót se mernék neki szólni!

De hogy is mernék, mikor mindig kaczag, valahányszor csak velem beszél. Oh, milyen szerencsétlen is vagyok én! Sohse fogja megtudni, hogy szeretem! Örökre itt fogom őrizni a titkot szivemben! Velem együtt fogják eltemetni! (elpityeredik.) Vajjon hoz-e majd virágot a siromra?. . .

(Ujból előveszi a nyelvtant.)

. . . Folyók, tavak, hegyek és népek nevei, valamint a nőnemü országnevek . . . Oh, nyomorult nőnemü országnevek! Miért is vagytok ti a világon? Matild, oh Matild!. . .

(Folyt köv.)

Táviratok.

Országgyülés.

— Távirati tudósitásunk. —

Budapest, jan. 16.

Ülés kezdete délelőtt tiz órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Illyés Bálint, Molnár Antal és Perczel Béni.

Jelen voltak a kormány részéről: Bánffy Dezső br., Perczel Dezső, Erdély Sándor, Daniel Ernő és Wlassics Gyula.

A tegnapi érdekes ülés után nagyon csendes ülése volt ma a képviselőháznak.

A belügyi tárcza részletes költségvetését tárgyalták, melynél Szinay Gyula H.-Böszörmény képviselője szólalt fel, s erősen elitéli a tisztviselők korteskedését. Nem fogadja el a költségvetést.

Várady Károly a kormány ellen beszélt, mely — ugymond — éppen ugy müködik, mint az osztálysorsjáték, vannek első osztályu nyeremények, s ezek a bankigazgatóságok, vannak másodosztályu nyeremények, ezek a vasuti konczessiók vannak harmadosztálvuak főispánságok zsiros közjegyzőségek stb. Pártolja Babó Emil határozati javaslatát.

Ezután Polónyi Géza beszélt s határozottan kijelenti, hogy a tegnapi eseményekből már is előre látja, hogy nem lesz béke, hanem ellenkezőleg harcz. Harczolni is fognak a végsőig. Szemére veti a belügyminisztternek, több rendbeli erőszakos eljárását. Perczel miniszterkedése alatt annyira kicsucsorodtak, hogy kivánatosnak tartja azt, hogy a belügyminiszteri tárczáról Perczel mielőbb mondjon le. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Erre Perczel Dezső válaszolt, s igyekezett mosakodni az ellene emelt vádak alól, s azt állitotta, hogy a választói névjegyzékek teljesek. Majd Bujanovictcsal, Váradyval és Polónyival polemizált.

Ülés vége d. u. 2 órakor.

Noszlopy Gyula kilépése

Bpest, jan. 16. (A Debreczen ered. táv.) Noszlopy Gyula, hosszupályii képviselő ma kilépett a Kossuth Ferencz elnöklete alatt álló függetlenségi pártból, Az eset nagy feltünést keltett politikai körökben.

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6—7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3—6 óráig.

Népkönyvtár az árok-utczai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11—12 óráig.

Muzeum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10—12-ig.

A Gönczy-egyesület „Otthona“ a kereskedémia palotájában

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:

Hétfőn, Csütörtökön — 11—12 óráig.

Kedden, Szerdán, Pénteken, Szombaton — 9—11 óráig.

Délután:

Minden hétköznap 2—5 óráig.

Vasárnap délelőtt 9—12 óráig.

Január 18. A függetlenségi kör bálja »Korona« disztermében.

Január 18. A debreczeni jótékony nőegylet karton-bálja.

Január 18. A debreczeni ácsifjuság tánczvigalma a Margit fürdő nagytermében.

Január 19. A borbély és fodrász-segédek tánczmulatsága a „Margit-fürdő nagy termében.

Január 19. A debreczeni szabó munkások bálja az „Arany Bika“ disztermében.

Január 22. A debreczeni timár ifjuság tánczvigalma a „Korona“ vendéglőben.

Január 25. Kőmives iparosok és segédek tánczvigalma a „Margit fürdő“ nagy termében.

Január 25. A polgári kör bálja az „Arany Bika“ disztermében.

Január 25. Sz. Nagy Károly 50 éves jubileuma.

Január 29. Az orvos-gyógyszerész-egylet bálja az „Arany Bika“ disztermében.

Február 2. Az iparos kör bálja az „Arany Bika“ disztermében.

Február 15. A jogasz- és tisztviselő-kör tánczvigalma.

A debreczeni kir. járásbiróság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz **kedden** és **pénteken** d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden **szerdán**.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnep napon d. e. 10—11 óra közt Gyüjtőszekrényből a beadványok kivétetnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u 5órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A zóna megdrágitása.

Már régen hire jár, hogy az államvasutaknál ugy a személy, mint az árudijszabást fel fogják emelni. Mai e hirt hivatalosan megerősitik és a zóna megdrágitására vonatkozólag a következőket jelentik:

Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter a minisztertanács hozzájárulásával elhatározta hogy a magyar királyi államvasutaknak 1889. évi augusztus 1-je óta érvényben álló személy díjszabása, az ugynevezett vonalszakasz rendszerü díjszabás egyes részeiben módositassék E módositások a szomszédforgalomra, továbbá az I. kocsiosztály díj tételére és a tizenharmadik, valamint a tizenegyedik vonalszakasz díjtételére vonatkoznak.

A jelenleg érvényben álló díjszabás szerint a szomszédos forgalomban két vonalszakasz van, a következő díjtételekkel:

Vonalszakasz	Távolság	Menetdíj krajczárokban I. kocsi osztály	II.	III.
1. első állomásig		30	15	10
2. második állomásig		40	22	15

A valószinüleg folyó évi márczius 1-én életbelépő uj díjszabás szerint a szomszédos forgalomban három vonalszakasz állapittatik meg a vonalszakaszok pedig a kilometrikus távolság szerint tagvzódnak. Az első vonalszakasz 10 kilométerig terjed, a második vonalszakasz 10 kilométerig terjed, a második vonalszakasz tiz kilométernél távolabb, de 15 kilométernél közelebb fekvő viszonylatokat foglalja magában, végül a harmadik vonalszakaszba esnek a 15 kilométernél távolabbi, de 20 kilométernél közelebbi viszonylatok Az ekként képzett díjszabás tételei a következők:

Vonalszakasz	Távolság kilométer	Menetdíj kr. I.	II.	III.
1	1—10	30	15	10
2	11—14	40	22	15
3	16—20	50	30	20

A távolsági forgalomban a személyvonatok III. koosiosztályának díjtétele változatlan marad, a II kocsiosztály díjtétele hasonlóképen változatlan marad az első tizenkét vonalszakaszban, XIII. vonalszakaszban 10 krajczárral emelkedik 530 krajczárról 540-re. a XIV. vonalszakaszban 20 krajczárral emelkedik 580 krajczárról 600 krajczárra. Az első kocsiosztály díj étele, mely eddig az I. vonalszakaszban 50 krajczár volt, 60 krajczárban állapittatott meg és a min eddig az egyes vonalszakaszok díjtétele az 50 krajczáros alapon fog kepeztetni. Igy például a X. vonalszakasz díja az eddigi 5 forint helyett 5 forint lett, a XII. vonalszakaszé az eddigi 6 forint helyett 5 forint 20 krajczár. A XIII. és XIV. vonalszakasz díjtétele a következőleg allapittatott meg:

	Jelenlegi:	Uj
XIII. szakasz	700	810
XIV. „	700	900

A gyorsvonatoknál a IV ik kocsiosztály díjtétele az első tizenhárom vonalszakaszban marad, a XIV. vonalszakasz díja lesz az eddigi 480 krajczár helyett 500 krajczár. Hasonlóképpen változatlan marad a II. kocsiosztály díja az első 12 vonalszakaszban, a XIII. vonalszakaszban 650 krajczárról 700 krajczárra, a XIV. vonalszakaszban 700 krajczárról 800 krajczárra emelkedik. A gyorsvonat I. osztályának díjtétele az első vonalszakaszban az eddigi 60 kr. helyett 75 krajczár lesz, a XII. vonalszakaszban 720 krajczár helyett 900 kr. A két utolsó vonalszakasz díjtétele a következőleg állapittatott meg:

	Jelenlegi díjtétel krajczárokban	Uj
XIII. vonalszakasz	840	1050
XIV. „	966	12.00

Szinház.

Homes Fey Debreczenben. Tiszai Dezső szinigazgató Homes Fey-t, a hirneves spritisztát, akiről a fővárosi lapok annak idején sok szépet irtak, két előadásra megnyerte. A hirneves spritiszta pénteken és szombaton tart előadást, a szinpadon. Mind a két előadást bérletben tartják meg. A Homes-Fey rendkivül érdekes mutatványai mellet pénteken a »Kolosorból« czimü egy felvonásos és szombaton Murai Karoly a »Virág fakadás« czimü, szintén egy felvonásos vigjátéka kerül szine. Az előadást Homes Fey mindkét fellépte alkalmával rendes helyárak mellett tartják meg. Homes Fey vasárnap és hétfőn a Bika-szálloda disztermében tart előadást.

A szatmári szinház bérlete. Szatmár város képviselőtestülete e hó 13-án tartott ülésében elhatározta, hogy a szinházat nem adja oda Deák Péternek, mint ezt a pénzügyi bizottság ezt megcselekedte, hanem a pályázati határidőt meghosszabbitva, a szinházat a februári rendes közgyülésben adja át.

* **A szinügyi bizottság** ma délelőtt 1 órakor ülést tartott volna, melyen Homel Fey spiritistának szinházunkban való felépését jelentette volna be Tiszay Dezső szinigazgató. te Tiszay azonban e helyett azt jelentette be, — hogy Homes Fey spiritistát nem engedi fellépni a szinpadra, — mivel most sült ki, hogy nem tud magyarul. Igy az ülés tárgytalan levén, nem is tartatott meg.

Kik lesznek szinigazgatók? A szinészegyesületi tanács a következő igazgatók számára véleményezett ujabb engedelyt: Deák Péter, Halmay Imre, Komjáthy János, Krecsányi Ignácz, Leszkay Andras, Makó Lajos, Somogyi Károly, özv. Veszprémyné. Csekély pénzbeli kötelezettségek teljesitését kéri a tanács Rakodczay Páltól, Kunhegyi Miklóstól és Bárody Károlytól. Az illető összegek lefizetése után ők is megkapják az engedélyt. — A szinészegyesület tagjait figyelmeztetik, hogy ne szerződjenek oly igazgatókhoz, a kinek részére nem véleményeztek engedélyt. A tanács a legnagyobb szigorral jár el az oly igazgatókkal szemben is, a kiknek akár csak 5 frtnyi tartozásuk van az egyesülettel szemben. Hát Tiszay Dezső nem lesz szinigazgató?

Sport.

Fényes jégünnepély. A Margit fürdő jégpályaján fényes jégünnepélyt tartanak pár hét mulva. Az ünnepély napját, melyen a fő rendezői tisztet Emmerling A. budapesti tüzmester tölti be, február másodikára tüzték ki. Emmerlig változatos, gazdag és látványossá gaiban fényes jégünnepélylyel akarja a debreczeni közönséget meglepni. — Lehozza összes díszitéseit, a melyeket a mult évben a fővárosi jégünnepélyen használtak, az érdekes és szép kosztümöket, kocsikat és szánokat. A jégen olyan menetet akar rendezn, a melynek vakitó és változó fényben való megvilágitása gyönyörködtető látványt fog nyujtani. A jégünnepélyt nagyobb szabásu tüzi játék fogja bezárni.

Közgazdaság.

Kőbányai sertés-piacz.

Január 13.

a) Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendűt Öreg nehéz (páronkint —400 klgron felüli sulyban) 49—50—krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 klg sulyban) 50—53 krig. 3. Fiatal nehéz (páronkint 326 klgron felüli sulyban) 50—53—krig. 4. Fiatal közép páronkint 250— klgr, sulyban 45—46—krig. 5. Fiatal könnyü (páronkin 250 klgnig terjedő sulyban) ——6 kon felüli sulyban) 48—49 krig. 7. Közép (páronkin 280 — kilgr, sulyban) 46—krig. 47. Könnyü (páronként 220-280 klgrig terjedő sulyban) 45.—46krig. arbiai: 9. Nehéz (paronkint 200 klgron felüli sulyban 49—50—krig. 10. Közép (páronkint 220— kgr. sulyban) 43—45—kri:. 11. Könnyü (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) 45—46krig Sertés létszám 1896. évi jan. hó 13. napján volt készletben 32035 db. 1896 év jan. hó. 14-dik — napján felhajtatott 147 darab. 189 jan. hó 14-dik. napján elszállittatott 270 drb. 1896 január hó 15-dik napjára maradt készletbe, 31912 drb hizott sertés üzlet irányzata lanyha.

CSARNOK.

A királyi tanácsosék.

— Regény. — 14.

Irta: **Vértesy Arnold.**

(Folytatás)

Most azonban szidja a könyveket, azok zavartak meg annak a fiunak a fejét, tüzre kéne hányni valamennyit. Ott tanulja az ilyen gyönyörüséges dolgokat, — hogy egy ilyen lány miatt s még milyen lány miatt, összetüzzön az apjával.

— Szeretném tudni, hogy mi a szándéka hát tulajdonkép. — dörmög az öreg. — Csak nem bolondult bele abba a leányba?

Az anyja sem hiszi. Hogy lehetne az? Hiszen nem is beszéltek együtt, csak egyszer valami bálban, egy pár szót. Hogy is gondolhatott volna arra? Óh dehogy! Micsoda képtelenség! Szó sincs arról.

De magában mégis aggódik: hátha? hátha? Hátha azért nem tetszik annak a fiunak egy leány sem, azért kerüli a társaságot; azért nem akar menni sehová, mert csakugyan szerelmes a királyi tanácsosék Sarottájába? Reménytelen, boldogtalan szerelmes?

Szive elszorul. Az ő jó fia, az ő derék fia, aki ugy megérdemelné, — hogy boldog legyen. Szegény fiu! Miért kellett neki épen ebbe a büszke teremtésbe bele szeretni, mikor találhatott volna más leányt, magához való leányt, a ki szerette volna s örömmel lett volna felesége? Miért emelte föl szemét épen erre a kevély herczegkisasszonyra, a kinek csak nagy ur kell, rangos, gazdag, előkelő ur, a többi mind porszem előtte?

Szomoruan végezték a vacsorát. Sem az apa, sem az anya nem tudtak egy falatot sem

enni. Cserepes András uram ráfogta, hogy kozmás a paprikás csirke. A borával sem tudta, hogy mit csinálhattak; bizonyosan vizet öntöttek bele.

Morogva kelt föl az asztaltól.

A pipáját sem találja a helyén. Olyan rendetlenség van ennél a háznál. Persze ha nincs senki, a ki egyébre gondolna, csak a könyvekre.

Még ha istenes zsoltárok volnának, a mit vasárnap délután Cserepes András maga is elővesz; de holmi szerelmes históriák, a mik csak kificzamitják az embernek a józan eszét. Ihol ni a következése. De majd helyre csavarja ő annak a fiunak az eszét.

Mikor azonban a fiu haza jött s illendően, a hogy kis korától szokta, kezet csókolt az atyjának, anyjának, egyszerre abba hagyta az öreg a dömörgést s csak annyit mondott:

— No, no édes fiam, nem kell minden szót, a mi kiszalad az ember száján, olyan zokon venni.

Majd az anya fogta el a fiát s beviszi a maga szobájába vallatóra:

— Nekem legalább, nekem megmondhatod.

— De mit, édes anyám? — mentegetődzik a fiu. — Nincs mit édes anyám.

Óh, az anya szemét nem lehet megcsalni. Az belát most fiának a szive közepébe.

— Előttem hiaba tagadod. Ne is tagad. Szereted azt a lányt.

A fiu lehajtva fejét:

— Nem tagadom. Szeretem.

— Hát ő?

— Ő? — hangzott a fiu keserü felelete. Talán azt sem tudja, hogy a világon vagyok-e én, a porszem, a féreg, a semmi.

S oda hajtja fejét anyja ölébe, mint hajdan, mikor még kis fiu volt s minden gyermeki bánata megenyhült édes anyja simogató kezének érintésére.

Most is olyan gyöngéden simogatja arczát az az édes anyai kéz, olyan hüségesen, olyan biztatóan:

— Majd elfelejted, fiam, majd elfelejted.

A fiu busan razza fejét:

— Ha tudnám, anyám, ha tudnám elfelejteni.

— Megvigasztal a jó Isten.

Aztán nem szóltak egy szót sem többet, csak ott ültek egymas mellett. Végre fölállt a fiatal ember:

— Olvassak valamit, anyám?

— Nem, ne olvass, — intett neki az anyja: — csak maradj még itt mellettem.

Szép nyári este volt, már nem olyen tikkasztó, hanem egyhe, mint augusztus végén szokott lenni. Az ablak nyitva állt s érezni lehetett a szobában a kertből beható őszi rozsa és rezeda illatát.

Az anya sovány, vékony kis kezébe, mely nem volt a mesterember feleségének munkában megdurvult keze, szoritotta fiának kezét s az a kéz is majdnem oly kicsi és nőies volt, mint az anyjáé. Két gyönge kéz, mely nem látszott arra teremtve, hogy az élet nehéz küzdelmeivel megbirkózzanak.

Hányszor ültek igy együtt, ebben a kis szobában, mely a kertre nyilt s melynek ablakából telen, nyáron egyformán soha sem hiányzott egy pár cserép virág. A fiu olvasott, az anyja hallgatta s a vámosi kölcsönkönyvtárócska, piszkos, szakadozó lapjairól egész fényes tündérvilág emelkedett föl káprázó szemeik előtt s a kis szoba megtelt költészettel és csengő-bongó rimek hangzottak a levegőben, még sokáig, mikor már letették is a könyvet.

Itt ült a szelid, csöndes, félrehuzódó asszony azelőtt is, könyvvel a kezében, mig az ifju, a ki most mellette ül, csak gyermek volt és ott játszott lábainál bárányokkal szarvasokkal és kártyákkal, melyeket apa a kávéházból hordott haza s melyekből olyan szepen lehetett házakat épiteni, csakhogy vigyazni kellett, mert egy lehellet elfujta.

És az az álmodozó fiatal asszony is épitette képzeletében a kártyavárakat, melyeket egy lehellet el uj. Tudta, hogy összedőlnek, a mint reájok fuj az élet zord lehelete, de csak épitgette, épitgette csöndesen.

Kivülről behallatszott a lakatos legények kalapálása s néha bejött a műhelyből egy pár perczre a gazda, fölgyürt ingujjakkal, szurkos bőrköténynyel, a tüztől izzadtan, a széntől kormosan széles arczán jóizü nevetéssel:

— No mit csináltok?

Távolról sem sejtette a derék becsületes ember, hogy olyankor megrázkódik a finom gyönge asszonyka és sóhajtva gondol össze dőlt kártya házaira.

De Cserepes András, ha mondanák sem hinné el, hogy annak az asszonynak még most is fejében foroghat az a leánykori bolondság. Ugyan már hogy lehetne azt a nápic, sápadt kis tanitót ő hozzá hasonlitni, a ki olyan szálas szép ember, hogy még a katona tisztek is megbámulják, ha végig megy az utczán, a dalárda pedig dicsekszik vele s büszkén mutogatja az országos dalversenyen a többi dalegyletnek:

— Ilyen zászlótartótok legyen.

Egy kezével is földhöz vág féltucznat oly tanitócskát. Aztán hál' Istennek jó módban is van s évről-évre gyarapodik a vagyona. Bezzeg ő mellette nem kell koplalni az asszonynak, nem kell szükséget látni semmiben selyem ruhában járhat s mindene megvan, a mit megkiván.

Az csak olyan gyerek gondolat volt, a milyen tizenöt éves leánykák fejében támadhat. Apja, anyja rajta voltak, hogy hamar kiverjék a fejéből:

— Majd bizony, talán nyomorogni volna kedved?

Férjhez adták, ugy a hogy kell, mesterember leányat mesteremberhez. De milyenhez!

— Olyan urad lesz, hogy megirigyli tőled minden vámosi leány.

Talán akadtak is elegen, a kik megirigyelték a szerencséjét, mert szerencse volt biz az olyan szegény leánynek, a ki még szép sem volt különösen, olyan kicsi, vézna teremtés, még asszony korában is egészen gyermeknek látszott, aztán olyan félénk, — szótalan.

— Ugyan hogy tudta elvenni? — mondta egy pár kaczkiás menyecske a szemébe is Cserepes Andrásnak.

Jókedvüen, nevetve rántott egyet a széles vállain:

— Hát ha nekem ugy tetszik.

VIII.

A királyi tanácsos ur a kertben üldögélt egy körtefa alatt a padon s épen avval foglalatoskodott, hogy a szépen sárguló körtékel próbálgatta megolvasni, de soha sem sikerült, mikor jelentették, hogy Cserepes András ur van itt s beszélni szeretne a nagyságos urral.

(Folyt. köv)

Tőzsde.

Budapesti gabonatőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	6.92—94.
Uj buza őszre 1896.	7.14—16.
Ö-zi rozs	——.—.
Tavaszi rozs	6.24—26.
Ö-zi zab	——.—.
Tavaszi zab	6.08—10.
Uj tengeri május—jun.-ra	4.44—45.

Bécsi gabonatőzsde.

— Érkezett d. e. 11 óra 20 p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	7.46—48
Tavaszi » márcz.—ápr.-re	7.27—.29
Őszi rozs	——.—
Tavaszi rozs	6.60.—61
Őszi zab	——.—
Tavaszi zab	6.41—43
Tengeri máj-jun.-ra	4.74—76

Debreczeni városi szinház.

Idény bérlet 20. Szünet bérlet 20.

Pénteken, 1896. Január hó 17-én:

Peleskei nótárius.

Bohózat 3 szakaszban.

VASUTI MENETREND.

1895. október hó 1-től.

(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debreczenből indul.

Budapest-felé	gyorsvonat reggel	8 ó. 40 p
Budepest—Nagyvárad felé	délután	12 ó. 36 p.
» »	este	10 ó. 31 p.
P.-Ladány—Nagyvárad felé[1])	délután	3 ó. 48 p.
» »	minden kedden déli	12 ó.
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este	8 ó. 15 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	délután	4 ó. 07 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	este	8 ó. — p.
» « »	éjjel	3 ó. 05 p.
Csak Szatmárig	reggel	5 ó. 15 p.
Miskolcz Kassa felé[2])	reggel	8 ó. 25 p.
Miskolcz—Kassa felé[3]j	este	8 ó. 05 p.
Szerencs—S.-A.-U.—Kassa felé	d. u.	4 ó. 02 p.
H.-Bössörmény B.-Szt.-M. felé máv-ról	reggel	5 ó. 48 p.
» » vásártérről	»	6 ó. 04 p.
» » máv-ról	délután	3 ó. 57 p.
» » vásártérről	»	4 ó. 10 p.
F.-Abony felé máv-ról	reggel	5 ó. 00 p.
» » » vásártérről	»	5 ó. 13 p.
Ohat—Kócs—Polgár felé máv-ról	d. e.	4 ó. 12 p.
» » vásártérről	d. u.	4 ó. 22 p.
Derecske—Nagy-Léta felé 8 ó. r. 35 p. és	d. u.	4 ó. 17 p.

[1]) P.-Ladánytól gyorsvonat.

[2]) Közvetlen kocsi Miskolczon át Budapestre.

Budapestről—Debreczenbe indul:

a d u. 3 ó. 47 p.-kor érk. személy v.	reggel	9 ó. 40 p
az este 7 ó. 09 p. érk. Gyors-vonat	d. u.	2 ó. 15 p
az éjjel 2 ó. 40 p. » Személy-vonat	este	7 ó. 05 p
» 2 ó. 40 » » sz. v. (Püspökladányig		9 ó. 15 p
gy, v. átszállással)	este	

Budapestre érkezik:

a reggel 8 ó. 40 p.-kor ind. gy. v.	délután	1 ó. 50 p.
a déli 12 ó 36 » » sz. v.	este	8 ó. 10 p.
az este 10 ó. 31 » »	reggel	5 ó. 45 p

Debreczenbe érkezik

Budapest-Nagyárad felől	délután	3 ó 47 p
» » » gyorsvonat	este	7 ó. 09 p.
» » »	éjjel	7 ó. 41 p.
N.-Várad-P.-Ladány »	reggel	2 ó. 40 p.
Csak P.-Ladánytól	reggel	4 ó. 55 p
M.-Szget—Szatmár felől	reggel	7 ó. 50 p.
» »	délután	12 ó. 16 p.
» »	este	10 ó. 16 p.
Csak Szatmárról	este	7 ó. 45 p.
Kassa-Miskolcz felől[1])	reggel	8 ó. 07 p.
Kassa-S.-A-Ujhely—Szerencs felől	déli	12 ó. 21 p.
Kassa-Miskolcz felől	este	7 ó. 40 p.
B-Sz-M—H-Böször. felől vásártérre	reggel	8 ó. 09 p.
» » máv-ra	»	9 ó. 17 p.
» » vásártérre	este	6 ó 35 p.
» » máv-ra	este	6 ó. 41 p.
F.-Abony felől vásártérre	délután	5 ó. 21 p.
Füzes-Abony felől r. felől vásás		5 ó. 30 p.
» » m á v.-hoz		5 ó. 30 p.
Ohat—Kócs—Polgár vásártérre	reggel	7 ó. 50 p.
» » m. á. v.-hoz	»	3 ó 18 p.
Derecske—Nagy-Léta felől r. 7. ó. 25 p,	d. u.	3 ó. 18 p.

[1]) Közvetlen kocsi Bptről Miskolczon át,

Nyilttér.

A Bika-szálloda nagytermében

Vasárnap január 19-én és hétfőn 20-án

csak két szenzációs előadás

HOMES & Mdme. FEY

és Davenport kisasszony

világhirü müvészek által rendezve.

Titokzatos, meg nem fejthető kisérletek a psychologia anamnestika gondolatátvitel, spiritizmus és somnambolismus köréből.

Páholy-ülés és körszék 1.50 kr., zártszék 1 frt, beléptijegy 40 kr, deák-jegy 30 kr.

Jegyek előre válthatók LÁSZLÓ ALBERTNÉL, vasárnap délután a Bika-szálloda portásánál.

Az előadás 7 és fél órakor kezdődik.

Legolcsóbb ruha forrás!

Piacz-utcza Czégely-ház!

Téli ruhákra
férfi- és fiu öltönyökre
BERGER HERMANN közadós
üzletében
csődalatti kiárulás!

Megyeházzal szemben!

Csak 8 napig!

A kabai vasuti állomásnál levő vendéglőben

vendéglős

kerestetik, esetleg a vendéglő haszonbérbe kiadó. A feltételek megtudhatók a tulajdonos

Mandel Sámuelnél
Kabán.

Árverési hirdetmény.

Alólirott kir. közjegyző által közhirré tétetik, hogy a néh. Stein Imre b.-ujvárosi volt lakos hagyatékához tartozó 791 792 793 794 795 796 797 3175 3176 3177 3178 3179 számu 12 darab 140 forint névértékü debreczeni »István« gőzmalmi részvény, mindegyik 6—6 darab szelvénnyel, Hajdu-megye Árvaszékének 10742/1895 áü. számu végzése folytán darabonként, szükség esetében együttesen folyó január hó 20-ik napján. Hétfőn délután 3 órakor hivatali irodámban (kis mester-u. 1436 sz.) tartandó nyilvános árverésen azonnali készpénz fizetés mellett el fogadatni mely árverésre venni szándékozók meghivatnak.

Debreczen, 1896. évi január 16.

Nánássy László,
kir. közjegyző.

COGNAC
CZUBA-DUROZIER & C.
FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.
Mindenhol kapható.
Vezérügynökség: **BUDA** és **BLOCHMANN**, Budapest és Bécs.

Egy csomag élesztő 24 kr. ismételadóknak 20% engedmény.

Egy csomag élesztő 24 kr., ismét eladóknak 20% engedm.

Figyelmeztetés.

A t. cz. háziasszonyok b. figyelmét ezennel van szerencsém a Berger-féle **élesztőre** felhivni, melynek gyártmánya, a helybeli piaczon már évek óta egyedül általam árusittatik, ugyanitt nálam beszerezhető kitünő minőségü **pitlélt rozsliszt kenyérnek**, továbbá valódi **István-gőzmalmi buza-liszt**, finom **Jamaica** és **Cuba-rum**, legfinomabb **pecco és mandarin-tea**, **Görzi mani**, nagyszemü boszn. **szilva, szilvaiz** (lekvár) és vékonyhaju **dió**, **tisztitott mazsola** és válogatott **mandula**, ugy egyéb friss és jó minőségü **füszer-áruk** a legjutányosabb áron

KOHN LAJOS
Nagy-Hatvan-utcza 1099., Mayer Ferencz-féle ház.

Egy csomag élesztő 24 kr., ismét eladóknak 20% engedm.

Egy csomag élesztő 24 kr., ismét eladóknak 20% engedm.

Egyházi és egyleti zászlók

Kitüntetve: Szeged 1876. Deés 1879. Kitüntetve: Székesfejérvár 1879. Budapest 1885.

Magyarország legrégibb egyházi szerek és zászlók gyára

Oberbauer Alajos utóda

József főherczeg és Klotild főherczegasszony ő csász. és kir. fenségeinek udvari szállitója.

Budapest, váczi-utcza 14. szám.

Alapittatott: 1863-ik évben.

Elismert megbizhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.

Templom és kápolna berendezések.

Ajánlom dusan felszerelt
egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyaimat
a legjutányosabb áron a lehető legszebb kivitelben, nevezetesen;

miseruhákat

Pluviale, Dalmatica és Ornatusokat.

Egyházi és társulati lobogók.

Tűzoltó, iskolás-gyermekek, Mária-társulati, ipartársulati, dal- és temetkezési egyleti zászlókat,

Szent szobrokat, csillárokat, ciborium és kelyheket

Fali és oltárgyertyatartók és oltárlámpákat

Monstranciákat, stáczióképek, oltárokat, urkoporsókat stb.

Régi ruhák javitását, valamint kelyhek, ciborium, monszánczia, oltárlámpák és oltárgyertyatartók megezüstözését, vagy megaranyozását elvallalom és olcsón készitem el,

Nagy választék arany, ezüst és selyemhimzésekben, valamint himzett egyházi ruhákban

Képes árjegyzéket és költségvetést kivánatra bérmentve küldök.

Egyházi ruhák és fehérnemüek

Muhimzés

Mindenféle
ipar, kereskedelmi, gazdasági, ügyvédi
és egyéb

üzleti könyvek

fél, egész vászon, bőrposztó vagy félbőrkötésben
megrendelhetők

Hoffmann és Társa

könyvnyomdájában

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.